

Secretariatul Parlamentului Republicii Moldova

Direcția generală juridică

AVIZ

la proiectul de lege pentru modificarea unor acte legislative (nr.271 din 19.07.2018)

Direcția generală juridică a examinat proiectul de lege nominalizat, în conformitate cu prevederile art.54 din Regulamentul Parlamentului, și a prevederilor Legii nr.100/2017 privind actele normative și expune următoarele.

I. Proiectul de lege a fost înaintat cu titlu de inițiativă legislativă de către Guvernul Republicii Moldova, fiind aprobat prin Hotărârea nr.727 din 18.07. 2018, în corespondere cu prevederile art.73 din Constituția Republicii Moldova și art.47 din Regulamentul Parlamentului.

Potrivit argumentelor invocate în Nota informativă, proiectul de lege a fost elaborat în scopul îmbunătățirii cadrului legal aferent domeniului controlului finanțiar public intern. Reieșind din lacunele depistate în perioada anilor 2014-2018, au fost operate modificări asupra Legii nr.229/2010 privind controlul finanțiar public intern și Legii nr.436/2006 privind administrația publică locală. Finalitățile urmărite prin adoptarea proiectului de lege constau în crearea premiselor legislative eficiente aferente dezvoltării și consolidării sistemelor de control intern managerial în cadrul entităților publice și a funcției de audit intern din sectorul public.

II. Referitor la procedura de înaintare a proiectului de lege spre examinare în Parlament, atenționăm asupra necesității respectării următoarelor prevederi obligatorii:

- nota informativă nu conține informația referitoare la avizarea proiectului de lege de către Consiliul controlului finanțiar public intern, care, potrivit art.30 alin.1) lit.a) al Legii nr.229/2010, are atribuția de a aviza proiectele actelor normative în domeniul controlului finanțiar public intern;

- în contextul abrogării unor norme din Legea nr.436/2006, care prevăd competența consiliului raional de a decide asupra efectuării auditului intern, urma fi respectat principiul dialogului instituțional stabilit la art.3 lit.g) din Legea privind descentralizarea administrativă nr.435-XVI din 28.12.2006, care presupune informarea și consultarea de către stat a autorităților publice locale asupra oricărora chestiuni ce le privesc în mod direct ori sunt legate de procesul descentralizării administrative.

III. Obiectii de ordin tehnico-juridic

1. La pct.3, care vizează expunerea într-un nou cuprins a noțiunii de „audit intern”, considerăm că topica propoziției a 2-a nu este respectată, deoarece, potrivit regulilor gramaticale, propoziția debutează cu subiect, fiind urmată de predicat și alte părți de propoziție. La fel, considerăm redacția propusă de autori, ca fiind confuză, ori, utilizarea cuvintelor „activitate (...) de asigurare obiectivă”, nu definește noțiunea de audit intern. Totodată, propunem înlocuirea cuvântului „operăriunile” cu cuvântul „activitatea”

2. Propunem autorilor examinarea posibilității expunerii noțiunii „audit intern prin asociere” și „audit intern pe bază de contract” cu următorul cuprins:

audit intern prin asociere – presupune crearea unei unități de audit intern comune, care asigură funcția de audit la câteva entități publice ce au domenii similare de activitate.

audit intern pe bază de contract – contractarea de către entitatea publică a unui auditor calificat sau a unei entități de audit cu scopul desfășurării de către aceștia a activității de audit.

3. Norma instituită la art.19 alin.(5), potrivit căreia subdiviziunea de audit este creată din cel puțin trei unități de personal, considerăm a fi arbitrară, neavând ca temei realități specifice unei entități publice. Urmează a fi stabilite criterii clare, în prisma cărora va fi identificat numărul de personal necesar pentru a îndeplini atribuțiile ce reies din activitatea de audit intern.

4. La pct.15, referitor la completarea art.19 cu alin.(6), care instituie obligația deținerii certificatului de calificare profesională în domeniul auditului intern în sectorul public doar de către conducătorul subdiviziunii de audit, ne exprimăm îngrijorarea referitoare la o posibilă pregătire insuficientă a personalului de execuție din subdiviziunea de audit. Considerăm imperioasă deținerea cunoștințelor în domeniu, de către tot personalul subdiviziunii de audit, având ca temei specificul și complexitatea activității acestora. Desfășurarea unor tipuri de audit ca – auditul

financiar sau auditul tehnologiilor informaționale, necesită cunoștințe suplimentare, iar reglementarea inadecvată a cerințelor de profesionalism ale personalului subdiviziunii de audit intern poate crea vulnerabilitate, dar și există riscul prezentării unor informații care nu reflectă pe deplin activitatea entității publice. Reieșind din faptul că, potrivit Art.III, norma referitoare la obligația de deținere a certificatului de calificare se pune în aplicare din ianuarie 2021, considerăm adekvat, ca termenul respectiv să fie aplicabil nu doar conducătorului subdiviziunii de audit intern, dar și personalului subdiviziunii.

5. Potrivit pct.18, art.23 se expune într-o nouă redacție, iar potrivit alin. (2) lit. h), persoanele ce efectuează auditul intern au obligația de a-și îmbunătăți cunoștințele, printr-o pregătire profesională continuă. Considerăm norma evazivă, aceasta neoferind claritate deplină. Putem aduce ca exemplu de claritate suficientă norma art.31 alin.(1) lit.e) a Legii nr.271/2017 privind auditul situațiilor financiare, potrivit căreia auditorul este obligat să-și ridice nivelul de calificare, începând cu anul următor anului înregistrării în Registrul public al auditorilor, urmând un curs de instruire cu durată de 40 de ore academice, pe o perioadă de 12 luni consecutive, cu excepția perioadei de suspendare a activității.

6. În contextul în care, potrivit pct.1, sintagma „unitate de audit intern” se substituie cu sintagma „subdiviziune de audit intern”, considerăm inutilă expunerea într-o nouă redacție a lit.b) alin.2) a art.25, deoarece expune într-o formulă identică varianta actuală, exceptând sintagma sus menționată.

7. Se va atrage o atenție sporită asupra redactării Art.IV., ținând cont de norma art.51 alin.(5) și (6) al Legii nr.100/2018, potrivit cărora articolul poate fi divizat în alineate, acestea fiind însemnate succesiv cu numere ordinare, exprimate prin cifre arabe, luate între paranteze rotunde. Alineatul poate fi divizat în litere, care sunt însemnate succesiv cu litere latine mici, urmate de o paranteză.

În raport cu conținutul său normativ, proiectul de lege se încadrează în categoria legilor organice, adoptarea căruia ține de competența exclusivă a Parlamentului.

/ **Şef Direcție**
Ion Creangă
